

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce:	Řízení o správním vyhoštění
Diplomantka (autorka):	Pavla Kubáková
Vedoucí:	JUDr. David Kryška, Ph.D.
Oponent:	JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

I.

K tématu (předmětu) práce:

Aktuální, smysluplně vymezené a z právního hlediska zajímavé téma. Autorka (ku prospěchu věci) při analýze správního vyhoštění významně překročila rámeček procesně-právní stránky a rozpracovala i řadu klíčových hmotněprávních aspektů, jako je právní povaha správního vyhoštění, důvody správního vyhoštění a s tím související problém výkladu neurčitěho právního pojmu „*ohrožení veřejného pořádku*“, aplikaci principu proporcionality při vážení se „*zájmem na ochraně rodinného a soukromého života*“ vyhošťovaného cizince apod. V práci však postrádám jasnější vymezení výzkumných otázek.

K systematické práci:

Práce má necelých 59 stran vlastního textu. V obecných, přípravných kapitolách 1, 2 a 3 se autorka zabývá (1.) právní („nesankční“) povahou správního vyhoštění, (2.) hmotně-právními důvody ke správnímu vyhoštění a (3.) neurčitými právními pojmy spojenými s řízením o správním vyhoštění a aplikací správního uvážení. Kapitola 4 „*Řízení o správním vyhoštění*“ je jádrem práce. V kapitole 5 se autorka zabývá přezkumem rozhodnutí o správním vyhoštění v odvolacím správním řízení a v soudním řízení správním. V kapitole 6 „*Případové studie*“ pak rozebírá pět ilustrativních kauz ze správní (policejní) praxe, které u nás vedly ke správnímu vyhoštění cizinců z různých důvodů „*ohrožení veřejného pořádku*“. Práci uzavírá spíše obecnější a popisný Závěr.

K obsahu práce:

Obecně:

Práce je slušným rozbořem platné zákonné (právní) úpravy správního vyhoštění se zaměřením na procesně-právní stránku a s významnými přesahy k vybraným hmotněprávním institutům, zejména k výkladu pojmu „*veřejný pořádek*“ ve smyslu aktuální judikatury. Autorka však příliš nevybočuje z pozitivně-právního rámce, nesnaží se najít hlavní problémy současné pozitivněprávní úpravy, neklade si zásadnější koncepční otázky, a díky tomu nelze v Závěru nalézt nějaké úvahy či doporučení *de lege ferenda*. To je trochu škoda. Ve správní praxi leckdy správní vyhoštění končí patem, kdy cizinec je formálně vyhoštěn, ale materiálně nelze vyhoštění vykonat. S tím bude do budoucna nutné něco udělat.

Konkrétně:

Ke str. 4-6: Autorka v kapitole 1 vysvětluje podle výkladu Nejvyššího správního soudu (NSS), že správní vyhoštění není trestní sankcí, ale „*nesankčním opatřením*“. Uvádí též v poznámce pod čarou č. 15 na str. 6, že „*[t]ento postoj je bezesporu v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva*“, přičemž odkazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ze dne 5.10.2000 ve věci stížnosti č. 39562/98 (*Maaouia*). V této souvislosti se nabízejí dvě otázky: Za prvé, v čem se materiálně liší správní vyhoštění od soudního vyhoštění? A za druhé, pokud by trestní zákoník formálně upravil soudní vyhoštění nikoli jako trest, ale jako ochranné opatření bez ohledu na

případnou protiprávnost činu a zavinění dotčené osoby, šlo by z hlediska čl. 6 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod o „*trestní obvinění*“?

Ke str. 17: Nerozumím, v čem se pojetí správního uvážení podle V. Sládečka liší od pojetí P. Průchy, které podle autorky „*Mates označuje za »přesnější či více odpovídající současné realitě«*“.

Ke str. 19 a násl. (oddíl 3.3.): Zdařilý analytický výklad neurčitého právního pojmu „*veřejný pořádek*“ v aplikační správní praxi, judikatuře i správní nauce.

Ke str. 23-24: Autorka popisuje věcnou a funkční příslušnost ředitelství a odborů Policie ČR pro rozhodování o správním vyhoštění. Jak se dívá na právní úpravu věcné působnosti (a potažmo i příslušnosti) Policie ČR v těchto věcech z hlediska čl. 79 odst. 1 Ústavy ČR, který vyžaduje, aby správní úřady byly zřízeny a jejich působnost upravena (právě a jen) formou zákona?

Ke kapitole 5: Autorka na str. 25 vysvětluje, že v určitých případech je rodinný příslušník cizince ve správním řízení o vyhoštění účastníkem podle § 27 odst. 2 správního řádu. Jen na okraj poznamenávám, že označení „*vedlejší účastník*“ zde není úplně vhodné, neboť tento pojem používá v odlišném významu správní řád v § 141 odst. 3 pro zvláštní kategorii účastníků sporného správního řízení. Nicméně mám zde podstatnější otázku: Může takový rodinný příslušník podat odvolání, popřípadě správní žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění cizince? A to i v případě, že cizinec sám odvolání či správní žalobu nepodá?

Ke kapitole 6 „*Případové studie*“: Vybrané případy jsou zajímavé a ilustrují reálnou správní praxi při posuzování toho, co všechno naše policie považuje za ohrožení či závažné ohrožení veřejného pořádku. Postrádám však zhodnocení z hlediska platné zákonné (právní) úpravy, tedy zda autorka považuje analyzovanou kazuistiku za zákonnou a správnou, či nikoli. Typicky u kauzy popisované v oddílu 6.4. (opakovaná konzumace jídla v restauraci bez zaplacení občankou EU) se nabízí otázka, zda jde opravdu o „*závažné*“ narušení veřejného pořádku v ČR.

K Závěru: Zdá se, že autorka na platné zákonné (právní) úpravě správního vyhoštění neshledává nedostatky. Je tedy tato úprava ideální?

K formální stránce práce:

Autorka se vyjadřuje stylisticky správně a vesměs jasně a srozumitelně. Text má logickou stavbu.

K práci s prameny:

Autorka zpracovala dostatečný okruh literatury i judikatury.

Shrnutí:

Práce splňuje všechny požadavky stanovené pro diplomové práce. Prosím autorku, aby se při obhajobě pokusila odpovědět na mé otázky a připomínky výše.

II.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby – ji předběžně navrhuji klasifikovat známkou „**velmi dobře**“.

V Praze dne 23.1.2021

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
Katedra správního práva a správní vědy PF UK